

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Л И С Т

29.10.2007 N 1/9-651

Міністерству освіти і науки
Автономної Республіки Крим,
управлінням освіти і науки обласних,
Київської та Севастопольської міських
державних адміністрацій, інститутам післядипломної
педагогічної освіти, керівникам загальноосвітніх
навчальних закладів

З метою збалансування навчального навантаження учнів загальноосвітніх навчальних закладів, збереження їхнього здоров'я Міністерство освіти і науки України надсилає методичні рекомендації щодо обсягу і характеру домашніх завдань.

Звертаємо увагу на те, що контроль та відповідальність за перевантаження учнів домашніми завданнями покладається на керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Заступник міністра В.В.Тесленко

Про обсяг і характер домашніх завдань учнів загальноосвітніх навчальних закладів

Головним завданням сучасної загальноосвітньої школи є забезпечення умов для розвитку і саморозвитку кожного учня, що реалізується через оновлення змісту навчальних програм, інноваційних технологій організації навчально-виховного процесу, в тому числі й організації домашньої самостійної роботи.

Основною метою домашніх завдань є: закріплення, поглиблення і розширення знань, набутих учнями на уроці; підготовка до засвоєння нового матеріалу; формування в дітей уміння самостійно працювати; розвиток їхніх пізнавальних інтересів, творчих здібностей тощо.

Ефективність домашніх завдань визначається дотриманням певних вимог до їх організації:

- розуміння учнями поставлених перед ними навчальних завдань;
- врахування вікових та індивідуальних особливостей школярів, їхніх пізнавальних можливостей, специфіки кожного навчального предмета, складності матеріалу, характеру завдань та ін.;
- формування загальнонавчальних умінь і навичок (уміння правильно розподіляти час, встановлювати послідовність виконання завдань, виділяти головне, використовувати попередньо вивчений матеріал, застосовувати наявні знання тощо).

Раціональна організація виконання домашніх завдань сприятиме збереженню здоров'я учнів, високого рівня функціонального стану їхнього організму протягом дня.

При визначенні форм, характеру, змісту, обсягу домашніх завдань, методів їх організації необхідно враховувати специфіку навчального предмета, пізнавальні можливості учнів, їхні вольові якості та уподобання тощо.

Домашні завдання можуть бути як усні, так і письмові; індивідуальні, що заохочують, стимулюють школяра до навчання, пізнання, розвивають індивідуальні здібності та інтереси дитини і групові та парні, що направлені на дослідницьку, пошукову, аналітичну роботу, співпрацю, співдружність тощо; репродуктивного, конструктивно-варіативного та творчого характеру. Домашні завдання можна диференціювати в залежності від підготовки учнів, їх індивідуальних особливостей сприйняття, пам'яті, мислення, урізноманітнюючи при цьому зміст домашніх робіт та їх характер.

Згідно з Державними санітарними правилами і нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ([ДСанПіН 5.5.2.008-01](#)), у 1 класі домашні завдання не задаються. Обсяг домашніх завдань з усіх предметів має бути таким, щоб витрати часу на їх виконання не перевищували у 2 класі 45 хв; у 3 класі - 1 години 10 хв; 4 класі - 1 годину 30 хв; у 5-6 класах - 2,5 години; у 7-9 класах - 3 години; у 10-12 класах - 4 години.

Звертаємо увагу на необхідність дотримання вимог [Державних санітарних правил](#). При визначенні обсягів домашніх завдань необхідним є врахування темпу і ритму роботи учнів, навантаження їх навчальною роботою цього та наступного днів, стану їхнього здоров'я.

Домашні завдання не рекомендується задавати на канікули, на вихідні та святкові дні.

Добір завдань для домашньої роботи, інструктаж щодо їх виконання (повний, стислий, конкретний тощо) учитель продумує завчасно і фіксує в поурочному плані-конспекті уроку.

Домашнє завдання може бути задано з предметів інваріантної частини навчального плану, з будь-якого розділу програми, але тоді, коли його доцільність вмотивована.

Успішне виконання учнями домашніх завдань в значній мірі залежить від співпраці учителя з їхніми батьками. Важливо переконати батьків у тому, що дотримання оптимального режиму виконання домашніх завдань, їхня посильна допомога і контроль за виконанням сприятимуть розв'язанню основної мети навчальної домашньої роботи. Вчитель повинен знайомити батьків з основними програмовими вимогами до навчальних предметів, усного та писемного мовлення молодших школярів тощо, повідомляти батьків про результати виконання домашніх завдань.

Місце подачі домашнього завдання може бути на будь-якому етапі уроку.

Не допускається подача домашнього завдання під час чи після дзвінка на перерву, після уроків, оскільки воно в повній мірі не фіксується дітьми; учні позбавлені можливості ставити запитання; учитель не встигає пояснити суть завдання.

Форми перевірки домашнього завдання можуть бути різними: фронтальна, індивідуальна, колективна, само-, взаємоперевірка, творча тощо. Вибір форми контролю залежить від змісту, виду і мети домашнього завдання.

В.о. директора департаменту О.В.Єресько